

עבודת השם

בראת "כי תלא"

לז חלק בעולם הבא כי לא קיים את תכלית העולם הזה. לכן ישמע חכם ויוסף לקח כי כשם שהבגד מעיד על היצרן שיצר אותו והגינה מעידה על הגנן שסידר אותה כך העולם מעיד על בורא עולם שנאמר בתהילים "השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם" כלומר המראה של מפת השמים איך השמש שוקעת וזורחת מימים ימימה והעונות קיץ סתיו חורף אביב מסודרות הכול עובד כמו שעון ועוד יש לנו לוחות מתוקנים לעוד שנים שאומרים לנו מתי השקיעה וזריחה בריוק זה רק מראה על עולם מתוכנן וכל דבר מתוכנן זה מלאכת יוצר לכן בעל כורחך יש בורא לעולם והשמים מספרים כבוד אל מספיק רק להביט כי תמונה אחת שווה אלף מילים.

וכשם שאי אפשר להסתכל על השמש שהיא רק כוכב אחד מתוך מיליארדי כוכבים בשמים שהם חלק מהבריאה אז קל וחומר אי אפשר להביט או להבין את בורא עולם שהוא יצר את הכול כמו שנאמר לא יראני אדם וחי ועוד נאמר לא מחשבותיי מחשבותיכם לא דרכי דרככם ועוד החקר אלוך תמצא. לכן עלינו לקבל עונה וחכם עיניו בראשו בעין אחת יראה את גדולת הבורא ובעין השנייה את אפסות עצמו ויחזור בתשובה ויתקדם מעלה מעלה בסולם היראה לפני יום הדין הגדול והנורא בראש השנה שספרי חיים ומתים לפניך נפתחים וחבל שהאדם יבזבז את העולם הזה בחומריות ורמיונות שמעולם לא מביאים סיפוק כי כך זה טבעם והאמת היחידה זה עבודת השם.

שנאמר על המצוות "היום לעשותם ומחר לקבל שכרם" לקבל את שכרם בעולם של נצח ושכרם הוא הטוב הנצחי ולעולם לא נמאס והחי ייתן לליבו ולא יהיה כאותם כסילים שעניינם להם ולא יראון אוזניים להם ולא ישמעון אף להם ולא ירחוק. יש לכולנו בחודש אלול הזדמנות להכין את עצמנו להתחרט להתוודות ולעזוב את החטא לקבל החלטות טובות ולצטער לדרך חדשה ולהתחיל שנה חדשה בתשובה ומעשים טובים כאשר כל עוונותינו ימחקו ובע"ה נגיע לראש השנה מוכנים ומזומנים לקבל עול מלכות שמים מעתה ועד בכלל אמן כן יהי רצון.

"הַעֲשֵׂי לֹא-יִדְבֶּהּ, וְהִדַּל לֹא יִמְעִיט, מִמִּחְצִיתָ, הַשְּׁקֵל-לְתֵת אֶת-תְּרוּמַת יְהוָה, לְכַפֵּר עַל-נַפְשֹׁתֶיכֶם." (כי תישא ל' טו) הנה יש לנו להבין מי הוא הנקרא עשיר ומי הוא הנקרא דל? מורגלים אנו לחשוב שאדם אשר צבר ממון רב הוא זה הנקרא עשיר. ואילו אדם שלא עלתה בידו כך הרי הוא עני. האם גם כך היא הסתכלות התורה? להבנת הדברים נעיין בדברי המשנה באבות (ד א): "בן זומא אומר: איזהו עשיר?

"יְהוָה יִתְנוּ, בְּלִי-הַעֲבֹר עַל-הַפְּקָדִים--מִחְצִית הַשְּׁקֵל, בְּשֵׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:" (תשא ל"ג) ראינו בספר של ליקוטי החיד"א הקדוש הסבר יפה למישנה "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא... לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשי ידי להתפאר". לכאורה נאמר כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, אז למה צריך לקיים מצוות ומעשים טובים מיראה. מה שיהיה נוח לאדם חי? יקיים מאהבה ומה שלא נח לא יקיים? אך אם נתעמק במשנה נבין שמי שלא מאמין בתחיית המתים ואינו פועל לקיים מצוות אין לו חלק בעולם הבא. ובאר היטב "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר לעולם ירשו ארץ" (תחיית המתים) נצר מטעי (מצוות שנטע כאן אוכל מפירותיהן בעולם הבא שנאמר אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל מפירותיהם בעולם הזה הקרן קיימים לעולם הבא ואלו הן כיבוד אב ואם גמילות חסדים... ועוד נאמר היום לעשותם ומחר לקבל שכרם) "מעשי ידי להתפאר" (אלו מצוות שיש לנו כלל "קדש במותר לך" כל העולם הזה מעשה ידי של הקב"ה אם זה האוכל או השתייה, הנוף, הבריאה, האנשים ועוד וברגע שהאדם רוצה ליהנות ממשוהו, צריך הוא לברך ברכה ראשונה ואחרונה, גם אם ירצה להיות ביחד עם אישה צריך הוא לקדש אותה ולברך על מצוות עשה כמו ציצית וכו'. שנאמר אשר קדשנו במצוותיו וציונו וכו', על כל הדברים הגשמיים שתכליתם לעלות לקדושה ולפאר אותם ממדרגה גשמית לרוחנית שנאמר מעשי ידי להתפאר לפאר להלל ולקלם את הקב"ה בזה העולם.

ומי שלא מאמין בתחיית המתים ולא מעלה את מעשה ידי של הקב"ה לקדושה שנאמר מעשי ידי להתפאר אין לו חלק בעולם הבא ועד רבה הוא גוול ממטעיו של הקב"ה בעולם בלא ברכה ומרגיז את הקב"ה בארמונו. כגון: אוכל ולא מברך או מסתובב עם אישה ולא קידש אותה כדת וכדין וכדומה, אוי לו מיום הדין אוי לו מיום התוכחה וכמובן שאין

הפטרה "וישלח אהאב"

השמח בחלקו! לכאורה, משנה זו צריכה ביאור גדול: איך אפשר לקרוא לאדם "עשיר" רק משום שהוא שמח בחלקו? אמנם שמחה יש לו אך לא עשירות! מכאן אנו יכולים ללמוד יסוד גדול בהנהגת חיינו. העושר לא נקבע לפי מה שיש לאדם יותר ולפי מה שמקובל בעולם. העושר נקבע לפי מה שחסר לו פחות! כך צריכה להיות הסתכלותו של האדם על מידת עושרו. וכפי שראינו אצל יעקב אבינו ועשיו: יעקב אמר "יש לי כל" (בראשית לז יא) ואילו עשיו אמר: "יש לי רב" (בראשית לז ט) כלומר שזה עדיין לא מספיק לו יעקב אומר יש לי כל כלומר מאושר בחלקו ולא מחפש ורודף אחר ממון מי העשיר השמח בחלקו. ידוע מאמר חז"ל (מדר"קהלת א יג) "יש לו מנה רוצה מאתים כלומר, מטבעו של האדם אשר ככל שיש לו יותר כך גם יחסר לו יותר. אדם שיש לו מאתיים חסר לו ארבע מאות. וכן על זה הדרך ככל שכספו של האדם רב יותר כך יחסר לו יותר על כן ברור מדוע הוא אינו נקרא "עשיר". מכאן ברורה המסקנה אדם שיש לו מאתיים ואינו מרגיש שחסר לו כסף נוסף הוא זה שייקרא עשיר. זו כוונת המשנה (אבות ד א) "איזו עשיר? השמח בחלקו!"

סיפור בהמשכים "סגוריה בשמים" חלק א.

סוחר היין שעבר ברחובות העיר סליש שבהרי הקרפטים (כיום אוקראינה) נבהל לרגע כששמע קול הקורא אליו: "יהודי! יהודי!". לרגע חשב שמישהו קורא לעזרה, אך להפתעתו ראה כי הקורא אינו אלא רבה של סליש, רבי שמואל-שמלקה קליין, אחד הצדיקים המופלאים בזמנו. סליש הייתה ידועה בכרמיה המשובחים. סוחרו יין היו באים אליה מכל קצות הארץ להכין בה יין, ולהובילו למכירה בעריהם. עתה הגיעה עת הבציר, וגם סוחר היין מהעיר למברג (ללוב) היה בין הבאים. ואז שמע פתאום את הרב קורא לעברו. הסוחר התקרב אל הבית, והרב סימן לו לעלות לביתו, כי דבר-מה לו אליו. "אמור-נא לי", פנה אליו רבי שמואל-שמלקה, לאחר שהסוחר התיישב מולו, "האם אתה מכיר את רבה של למברג?". "ודאי", נענה הסוחר מיד, "הלוא הוא רבי יוסף-שאלו נתנזון, בעל הספר 'שואל ומשיב', אישיות ידועה ונערצת". הצדיק מסליש הוסיף ושאל: "האם תוכל לתאר לי מעט מסדר יומו?". הסוחר הכיר מקרוב את הרב, והחל לתאר את סדר יומו: "מדי יום ביומו הרב משכים קום קודם עלות השחר...". כאן הפסיקו רבי שמואל-שמלקה והוסיף לתאר: "בטרם הוא נוטל את ידיו הוא אומר 'מודה אני' בכוונה עצומה, ובמילים 'בחמלה רבה אמנותך' לזהות בו האמונה כאש. ומה אחר-כך?", שוב הפנה הצדיק שאלה אל הסוחר. המשיך הסוחר: "את תפילתו הוא מתחיל רק לאחר לימוד של כמה שעות"... שוב הפסיק אותו הצדיק והמשיך: "והרי לומד הוא תורה לשמה, בגלל ציווי ה' ללמוד את תורתו הקדושה. ומה הלאה?". "אחר-כך הוא הולך לבית-הכנסת להתפלל", אמר הסוחר, ושוב קטע אותו הרב מסליש ואמר: "ותפילתו היא בהתלהבות עצומה, ועם זה הוא חש שפלות אמיתית בהגיעו למילים 'נפשי כעפר לכול תהיה'..." "אחרי התפילה הוא אוכל ארוחת בוקר", המשיך הסוחר... והצדיק השלים את דבריו: "וכל כוונתו באכילה היא לשם שמים, שיוכל להוסיף לעסוק בתורה ובעבודת ה', ובוודאי לא לשם תאוה חלילה...". כך התנהלה השיחה, הסוחר מפרט את סדר יומו של הרב מלמברג, והצדיק ממשיך את דבריו ומאריך בדברי סגוריה ושבח על עבודת ה' של הרב. שיחה מוזרה זו נסתיימה כשהצדיק מסליש נפרד מהסוחר, בלי להסביר את פשר הדבר. סוחר היין סיים את ענייניו בסליש, העמיס את עגלותיו בחביות היין הטרי ושב לעירו. בבואו ללמברג שאל מה התחדש בעיר בימי היעדרותו, ונאמר לו כי נס גדול אירע לרב העיר, רבי יוסף-שאלו. הסוחר נדרך למשמע הדברים, ושמע כי לפני כחודש נפל הרב למשכב וחלה במחלה אנושה... **המשך יבוא!**

וכמו שנאמר "יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך" (תהלים קכח ג) "אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא". אדם השמח בחלקו לא יהיה לו טוב רק בעולם הזה אלא "וטוב לך בעולם הבא" משום שעיקר קילקול החיים בעולם הזה הוא בכך שאדם מתאוה לנכסים הרבה ומקנא במי שיש לו יותר, ובכך גורם רעה לעצמו ומביא עליו ועל משפחתו דאגות רבות שנאמר "מרבה נכסים מרבה דאגה" אבל אם טוב לו במה שיש לו ולא חסר לו מאומה אז הוא מלא אושר וחיים. (אור דניאל)

"וְרָאוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, אֶת-פְּנֵי מֹשֶׁה, כִּי קָרוּ, עוֹד פְּנֵי מֹשֶׁה"; (כי תישא לדר, לה) כאשר פניו של אדם קורנים, הכוונה "מאיר פנים", יש לכך סגולה נפלאה ליצירת תחושה ואווירה טובה לכל הסובבים אותו וכשם שאדם מאיר פנים לזולתו כך יאירו לו פנים בשמים. לכן בין בני הזוג ישנו יצר הרע שנקרא כוח ההרגל כאשר בן הזוג בא מעבודה לא מקבלים אותו בהארת פנים אלא אדרבה מתלוננים על הילדים או מבקשים עזרה במטלות הבית במקום לתת זמן להתאפס מיזמו העמוס של עול הפרנסה הוא ניכנס למטר של טענות.

פינת ההלכות ע"פ ילקוט יוסף כרך ה' "דין כותב בשבת" (סימן שנה)

ב. יש לזהר שלא לכתוב באצבעו במשקין שעל השלחן, דהיינו שטובל אצבעו במשקה ומלחלוהו וכותב בו על השלחן. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד קכו)

ג. מותר לקרב בשבת חתיכת נייר כתובה הקרועה באמצע הכתב, לחתיכה השנייה, כדי שיוכל לקרוא. שמעיקר הדין אין בזה איסור משום כותב. אבל פשוט שאסור לחבר בשבת את חלקי הנייר בנייר דבק, וכדומה. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד קכו)

ד. דלתות של ארון קודש שמוטבעים עליהם פסוקים וכדומה, וכאשר פותחים את הדלתות התיבות נפרדין, וכשסוגרן מתחברין, אין בזה חשש של כותב ומוחק, ומותר לפותחן ולסוגרן בשבת אף אם נפרדים שני חלקי האותיות. ולכתחילה מהיות טוב נכון שלא לעשות כן. (שם)

ה. מותר לדרוש באוויר כמין אותיות כדי לרמוז לחברו איזה דבר. וכן מותר להוליד את אצבעו על שלחן נגוב כמין צורת אותיות, כיון שאין רישומו ניכר כלל. (ילקוט יוסף שבת ה עמ' קכט)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"